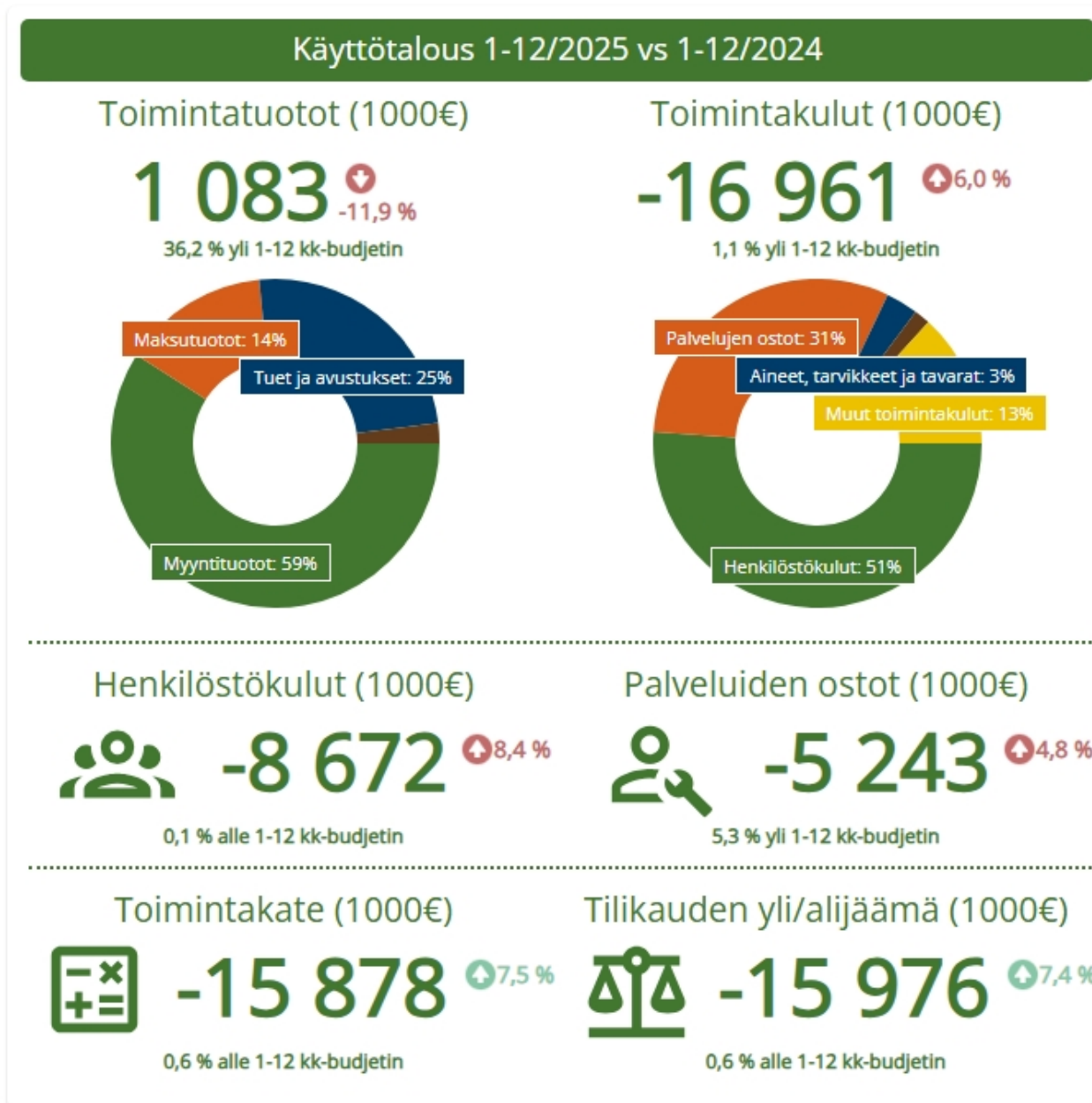

2.2.1.4 Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue

Vastuhenkilö: Jouni Häkkinen, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Palvelualue sisältää: Palvelualueen hallinto, Varhaiskasvatus, Esi- ja perusopetus, Aamu- ja iltapäivätoiminta, Viitasaaren lukio, Viitasaaren alueen musiikkiopisto, Vapaa-aikapalvelut, Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Palvelualueen kuvaus: Palvelualueen toiminnan kehittamisestä, organisoinnista ja arvioinnista vastaa sivistys- ja hyvinvointilautakunta. Palvelualueetta johtaa sivistys- ja hyvinvointijohtaja.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP2024	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	1 229 407	795 270	0	795 270	1 083 066	136,2 %	287 796
Myyntituotot	738 972	289 470	0	289 470	639 245	220,8 %	349 775
Maksutuotot	162 963	317 400	0	317 400	156 374	49,3 %	-161 026
Tuet ja avustukset	238 211	157 000	0	157 000	266 042	169,5 %	109 042
Muut toimintatuotot	89 262	31 400	0	31 400	21 406	68,2 %	-9 995
TOIMINTAKULUT	-16 002 569	-16 776 767	-77 584	-16 854 351	-16 960 708	100,6 %	-106 357
Henkilöstökulut	-7 996 453	-8 678 582	-77 584	-8 756 166	-8 671 668	99,0 %	84 498
Palvelujen ostot	-5 000 612	-4 981 083	0	-4 981 083	-5 243 113	105,3 %	-262 030
Aineet,tarvik. ja tavarat	-553 877	-563 165	0	-563 165	-537 220	95,4 %	25 945
Avustukset	-234 603	-306 000	0	-306 000	-270 253	88,3 %	35 747
Muut toimintakulut	-2 217 025	-2 247 937	0	-2 247 937	-2 238 455	99,6 %	9 482
TOIMINTAKATE	-14 773 162	-15 981 497	-77 584	-16 059 081	-15 877 642	98,9 %	181 439
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-106 666	-85 455	0	-85 455	-98 309	115,0 %	-12 854
YLI/ALIJÄÄMÄ	-14 880 106	-16 066 952	-77 584	-16 144 536	-15 976 159	99,0 %	168 377

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	1 212 550	795 270	0	795 270	1 061 271	133,4 %	266 001
TOIMINTAKULUT	-11 402 129	-12 305 386	-77 584	-12 382 970	-12 337 918	99,6 %	45 052
TOIMINTAKATE	-10 189 579	-11 510 116	-77 584	-11 587 700	-11 276 647	97,3 %	311 053
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	16 857	0	0	0	21 795	0,0 %	21 795
TOIMINTAKULUT	-4 600 440	-4 471 381	0	-4 471 381	-4 622 790	103,4 %	-151 409
TOIMINTAKATE	-4 583 583	-4 471 381	0	-4 471 381	-4 600 995	102,9 %	-129 614

Toimintakatsaus 1–12/2025

Vuosi 2025 oli sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueella toiminnan vakauttamisen ja palvelujen kehittämisen aikaa. Palvelutarpeet kasvoivat erityisesti varhaiskasvatuksen, oppimisen tuen, opiskeluhoillon sekä nuorten hyvinvointia tukevien palvelujen osalta. Koko palvelualueella vahvistettiin varhaisen tuen toimintamalleja ja tehtiin työtä palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden turvaamiseksi.

Henkilöstön saatavuus ja rekrytointi olivat edelleen keskeisiä haasteita erityisesti varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja määräaikaissa sijaistarpeissa.

Kulttuuri- ja nuorisopalveluissa toimintavuosi oli aktiivinen ja osallistava. Kirjastopalvelujen käyttö pysyi vakaana, ja tapahtumatoiminta tavoitti laajasti kuntalaisia.

Talous pysyi ulkoisten menojen osalta kokonaisuudessaan talousarvion rajoissa, vaikka kustannuspaineita syntyi henkilöstökustannuksista, tuen tarpeen kasvusta ja kotikuntakorvauksista.

Vuosi 2025 loi perustaa palvelualueen pitkäjänteiselle kehittämiselle, ja painopisteet siirtyvät vuodelle 2026 oppimisen tuen vahvistamiseen, hyvinvointipalvelujen saavutettavuuteen sekä henkilöstön saatavuuden turvaamiseen.

Perustelut poikkeamille

Merkittävä poikkeama ulkoisissa menoissa aiheutui kotikuntakorvausten arvioitua suuremmista kustannuksista.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 1–12/2025

Toiminnassa on noudatettu säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä. Hankintapäätökset on tehty hallintosäännön mukaisen viranhaltijan ja toimielimen toimesta. Valvonta on toteutettu viranhaltijapäätösten seurannalla. Lautakunnat ja kaupunginhallitus ovat seuranneet talouskehitystä sekä talouden ja toiminnan kehitystä osavuosisikatsauksissa. Omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa ja hoidossa on noudatettu hallintosääntöä. Sopimukset on tallennettu kaupungin asianhallintajärjestelmään.

SIHY palvelualueen hallinto

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Jouni Häkkinen sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Toiminnan luonne: Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen taloussuunnittelun, hallinto-, ja yleispalvelujen lisäksi tuotetaan mahdollisimman laadukasta ja kustannustehokasta palvelua kuntalaisille.

Toiminnan kuvaus: Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen hallinnossa työskentelevät sivistys- ja hyvinvointijohtaja ja toimistosihteerit. Hyvinvointikoordinaattori on sijoitettu organisaatiokaaviossa hallinnon alle, vaikka palkkakustannukset on kohdennettu hyte-työn sekä kotouttamisen kustannuspaikoille. Hallinnon kuluiksi lasketaan myös 30 % lukion toimistosihteerin työpanoksesta.

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	21	0	0	0	2	0,0 %	2
TOIMINTAKULUT	-838 103	-1 019 125	-737	-1 019 862	-1 019 482	100,0 %	379
TOIMINTAKATE	-838 083	-1 019 125	-737	-1 019 862	-1 019 481	100,0 %	381
YLI/ALIJÄÄMÄ	-838 083	-1 019 125	-737	-1 019 862	-1 019 481	100,0 %	381

Toimintakatsaus 1–12/2025

Vuoden 2025 aikana sihy-palvelualueen hallinnossa keskityttiin toiminnan ja palveluiden sujuvuuden varmistamiseen, henkilöstön työhyvinvoinnin tukemiseen sekä talouden hallintaan. Hallinto tuki aktiivisesti palvelualueen esihenkilöitä ja yksiköitä.

Toimintaa tehostettiin jatkamalla prosessien yhtenäistämistä ja hyödyntämällä sähköisiä työvälineitä muun muassa raportoinnissa ja taloussuunnittelussa. Henkilöstöresurssien kohdentamista tarkennettiin vastaamaan paremmin palvelutarpeen vaihtelua eri yksiköissä.

Vuoden aikana valmisteltiin myös tulevien vuosien palvelurakenteen kehittämistä ja henkilöstön saatavuuden turvaamista. Hallinnon toiminta onnistui tukemaan palvelualueen perustehtävää vakaasti koko toimintavuoden ajan.

Perustelut poikkeamille

Tavoitteet				
Strateginen päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen				
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia.				Toteutunut
Toimenpiteet	Varmistetaan lähipalveluiden säilyminen			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
HYTE-kerroin		0		67
Arvio	Asukkaiden osallistumismahdollisuuksia pyrittiin edistämään kaikilla vastuualueilla. Hyte-kerroin nousi vuoden aikana 65:ta 67:een.			

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 1–12/2025

Toiminnassa on noudatettu säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä.

Varhaiskasvatus

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Maria Kilpeläinen varhaiskasvatusjohtaja

Toiminnan luonne: Varhaiskasvatus on lakisääteinen palvelu alle kouluikäisille lapsille. Toiminta on yhdistelmä suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetusta ja hoitoa. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää: tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla.

Toiminnan kuvaus: Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tuottaa laadukkaita varhaiskasvatuspalveluita eri toimintamuodoissaan. Varhaiskasvatuslain (2018/540) mukaista, jokaiselle lapselle tarjottavaa varhaiskasvatusta toteutetaan arkipäivisin klo 6.30–17.00 välillä eri yksiköissä. Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkotitoiminta, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatus. Viitasaarella varhaiskasvatusta järjestetään päiväkotitoimintaa Marjametsässä, Tuulentuvassa, Taikataskussa ja Miekkarinteeseen päivähoitokeskuksessa sekä Kulmalan, Muksumäen ja Tenavataskun ryhmäperhepäivähoitoyksiköissä, perhepäivähoitajan omassa kodissa järjestettävänä perhepäivähoitona sekä avoimena varhaiskasvatuksena perhekeskuksessa.

Varhaiskasvatuksen piirissä lapsia on yhteensä n.140-150.

Marjametsän päiväkodissa järjestetään myös lakisääteistä vuorohoitoa, joka mahdollistaa huoltajien työssäkäynnin muuna aikana kuin arkisin klo 6.30-17.00. Oikeus vuorohoitoon ei ole subjektiivinen.

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	145 326	72 002	0	72 002	107 942	149,9 %	35 940
TOIMINTAKULUT	-3 489 511	-3 623 249	-9 865	-3 633 114	-3 700 574	101,9 %	-67 460
TOIMINTAKATE	-3 344 185	-3 551 247	-9 865	-3 561 112	-3 592 632	100,9 %	-31 520
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-6 587	-4 583	0	-4 583	-14 105	307,8 %	-9 522
YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 350 771	-3 555 830	-9 865	-3 565 695	-3 606 738	101,2 %	-41 043

Toimintakatsaus 1–12/2025

Varhaiskasvatuslain mukaista varhaiskasvatuspalvelua on toteutettu päiväkotitoimintaa Marjametsässä, Tuulentuvassa, Taikataskussa ja Miekkarinteeseen päivähoitokeskuksessa sekä Kulmalan, Muksumäen ja Tenavataskun ryhmäperhepäivähoitoyksiköissä, kolmen (1.8.2025 alkaen kahden) perhepäivähoitajan kodissa sekä avoimessa varhaiskasvatuksessa perhekeskuksessa Perhetuvalla.

Lisääntynyt vuorohoidon tarve ja sekä alle 3-vuotiaiden hoidon tarve on vaikuttanut varhaiskasvatuksen toimintaan ja sijaistarpeeseen. Ympäri vuorokautista varhaiskasvatusta tarjotaan vain Marjametsässä. Lainmukainen kolmiportainen tuki on järjestetty, se lisää henkilöstöressursseja.

Perustelut poikkeamille

Pientä poikkeamaa henkilöstökuluissa, johtuen kolmiportaisen tuen tarpeesta sekä henkilöstön sijaistarpeesta sekä lisääntyneestä vuorohoidon tarpeesta.

Tavoitteet			
Strateginen päämäärä: Viihtyisää asumista keskustasta kyliin			
Tavoite: Varmistetaan laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut, erityisesti alle 3-v. ryhmät ja vuorohoito.			Toteutunut
Toimenpiteet	Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen, varhaiskasvatusyksiköiden määrän ja palvelukokonaisuuden selkeyttäminen.		
Mittarit		Lähtö	Tavoite
Varhaiskasvatuksen täyttötaste		0	100
Varhaiskasvatuksen käyttöaste		0	90

Vuorohoidon tarve	0	100
Arvio	<p>Varhaiskasvatuspaikat ovat olleet lähes täynnä, satunnaisia paikkoja on ollut vapaana, jokaiselle varhaiskasvatusta hakeneelle lapselle on löytynyt paikka.</p> <p>Vuorohoidontarve on kasvanut, erityisesti viikonloppuisin. Viikonloppuhoidossa voi olla yksi-kaksi lasta. Toinen aamuhoidossa ja toinen iltahoidossa. Joten tarvitaan kaksi työntekijää.</p> <p>Jos kyseessä on tuen-lapsi, hänellä pitää olla myös henkilökohtainen avustaja. Jos hoito osuu sunnuntaille, palkat ovat sunnuntaillisilla.</p> <p>Vuorohoito on hinnakkainta varhaiskasvatusta.</p> <p>Lakisääteiset palvelut on turvattava ja resurssit näihin löydettävä.</p>	

Tunnusluvut	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Varhaiskasvatuksen kokonaiskäyttö %		100	90	87,26
Vuorohoidon käyttö %		100	100	100

Varhaiskasvatusta on järjestetty 100% jokaiselle varhaiskasvatusta hakeneelle lapselle.
Vuorohoitoa on järjestetty 100% jokaiselle vuorohoitoa tarvineelle lapselle.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 1–12/2025

Esi- ja perusopetus, aamu- ja iltapäivätoiminta

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Rehtorit Kunelius Jari, Kaskilahti Jaana, Häkkinen Päivi

Toiminnan luonne: Perusopetus on yleissivistävää koulutusta, ja sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäsenenä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa jatko-opintokelpoisuuden. Esiopetus on oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna saatavaa maksutonta opetusta. Kouluilla järjestetään myös aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Toiminnan kuvaus:

Perusopetuksessa oli vuonna 2025 475 oppilasta, joista Haapaniemen koulussa opiskeli 410, Kymönkosken koulussa 29 ja Huopanan koulussa 36. Esiopetukseen osallistui 44 oppilasta (sis. koulujen oppilasmääriin).

Viitasaaren keskustassa sijaitsevassa Haapaniemen koulussa opetetaan vuosiluokkia 0.- 9. Koulussa toimii kaksi esiopetusryhmää, 20 perusopetusryhmää, kaksi pienryhmää vaativan ja erityisen tuen oppilaille sekä JOPO-ryhmä.

Huopanan kylällä sijaitseva Huopanan koulu toimii niin ikään yhdysluokkaperiaatteella, kolmessa opetusryhmässä 0–2, 3–4 ja 5–6. Kielten opetuksen resurssia jaetaan kyläkoulujen kesken.

Kymönkosken kylällä toimivassa Kymönkosken koulussa opetetaan vuosiluokkia 0–6 kahdessa opetusryhmässä, yhdysluokkaperiaatteella. Luokkien 0–2 ja 3–6 lisäksi koulussa toimii pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille suunnattu tähtiluokka.

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	373 880	231 368	0	231 368	416 509	180,0 %	185 141
TOIMINTAKULUT	-8 096 700	-8 255 311	-17 784	-8 273 095	-8 483 862	102,5 %	-210 767
TOIMINTAKATE	-7 722 820	-8 023 943	-17 784	-8 041 727	-8 067 353	100,3 %	-25 626
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-22 207	-13 390	0	-13 390	-16 132	120,5 %	-2 742
YLI/ALIJÄÄMÄ	-7 745 041	-8 037 333	-17 784	-8 055 117	-8 083 635	100,4 %	-28 518

Toimintakatsaus 1–12/2025

Vuosi 2025 on toteutunut koulujen osalta talousarviosuunnitelman mukaisesti.

Esi- ja perusopetuksen merkittävin muutos verrattuna edelliseen vuoteen on ollut 1.8.2025 aloitettu siirtyminen kolmiportaisesta tuesta uuteen Oppimisen tuen -toimintatapaan. Edelleen IT-ympäristön laajamittainen muutos ylläpidossa, laitteissa ja ohjelmistoissa niin opetuksessa kuin hallinnonkin puolella jatkui.

Vakituisen henkilöstön rekrytointi on muuttunut haasteellisemmaksi. Sijaisten saaminen on vielä vaikeampaan.

Esi- ja perusopetuksen tasa-arvo -hanke on tukenut lähikouluperiaatteen toteutumista, oppilaiden yhdenvertaisuutta sekä oppimisen tuen uudistuksen mukaiseen toimintakulttuuriin siirtymistä.

Liikkuva koulu ja Move! -hanke on edistänyt Move-mittausten jälkeisiä myönteisiä tukimuotoja koulun liikunnallisempaan toimintakulttuuriin.

Koulunuorisotyö on tullut näkyvämmäksi kaikilla kouluilla nuorisotoimen hankkeen myötä.

Haapaniemen koulu

Perusopetuksen jälkeiseen jatko-opiskelupaikkaan siirtyivät kaikki oppilaat. Aamu- ja iltapäivätoimintaan 1.-2. lk:ien oppilaista osallistui n. 30 oppilasta. Esiopetuspäivän jälkeiseen ohjattuun toimintaan osallistui n. 20 lasta. Koulukuljetuksessa oppilaista on 34%.

Huopanan koulu

Hankerahoituksen tuella koululla on määräaikainen erityisopettaja.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan 1.-2. lk:ien oppilaista osallistui n. 10 oppilasta. Esiopetuspäivän jälkeiseen ohjattuun toimintaan osallistui n. 3 lasta. Koulukuljetuksessa oppilaista on 94%.

Kymönkosken koulu

Koulussa on oma erityisopettaja.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan 1.-2. lk:ien oppilaista osallistui n. 11 oppilasta. Esiopetuspäivän jälkeiseen ohjattuun toimintaan osallistui n. 3 lasta. Koulukuljetuksessa oppilaista on 95%

Perustelut poikkeamille

Strateginen päämäärä: Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari				
Tavoite: Tietoliikenneyhteyksien parantaminen. Toimiva kuituyhteys kouluilla.				Ei toteutunut
Toimenpiteet	Kuidun rakentaminen myös Kymönkosken koululle. Langattoman yhteyden varmistaminen kaikilla kouluilla.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Tiedonsiirron nopeuden paraneminen. Tiedonsiirron tehokkuuden mittaaminen.		0		0
Arvio	Kymönkosken nettiyhteys ei toimi vakaasti.			
Tavoite: IT-laitteet				Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Riittävä määrä ajantasaisia ja toimivilla ohjelmistoilla olevia laitteita.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Laitteet/oppilas		0		1
Ohjelmistojen toimivuus mitataan kyselyllä		0		1
Arvio	Oppilasta kohti on käytössä ipad. Tietoteknistä ammattitukea tarvitaan enemmän, että ohjelmistot toimivat ja laitteista saadaan parempi hyöty.			
Tavoite: Sähköiset oppimisympäristöt ja materiaalit				Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Hankitaan oppimisessa tarvittavat materiaalit ja oppimisympäristöt.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Mitataan tarve ja toteutus kyselyllä		0		1

Arvio	Oppiainekohtaisia sähköisiä oppimisympäristöjä ja materiaaleja on hankittu opettajien valinnan mukaan.
-------	--

Tunnusluvut	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Jatko-opintoihin sijoittuminen (%)		96		100
Aamu- ja iltapäivätoiminnan osallistujamäärä		50		50
S2 opetus toteutunut (Ei=0, Kyllä=1)		1		1

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 1–12/2025

Viitasaaren lukio

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Marika Vuorela, Viitasaaren lukion rehtori.

Toiminnan luonne: Lukiokoulutus Viitasaaren lukiossa on yleissivistävää koulutusta, joka antaa hyvät valmiudet jatkaa opintoja yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa.

Toiminnan kuvaus: Viitasaaren lukio on laadukas yleislukio, jossa on erikoislinjoina tarjolla pelastus- ja turvallisuuslinja sekä musiikkilinja. Lukiolla on osin yhteinen henkilökunta ja tilat Haapaniemen koulun kanssa.

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	50 069	39 400	0	39 400	35 459	90,0 %	-3 941
TOIMINTAKULUT	-1 154 797	-1 307 018	-3 127	-1 310 145	-1 217 135	92,9 %	93 010
TOIMINTAKATE	-1 104 728	-1 267 618	-3 127	-1 270 745	-1 181 675	93,0 %	89 069
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-12 373	-6 374	0	-6 374	-6 963	109,2 %	-589
YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 117 101	-1 273 992	-3 127	-1 277 119	-1 188 663	93,1 %	88 455

Toimintakatsaus 1–12/2025

Syksyllä 2025 Viitasaaren lukiossa oli yhteensä 67 opiskelijaa. Näistä opiskelijoista 61 oli nuorten lukiokoulutuksen oppimäärää suorittavia opiskelijoita, 4 aikuislukion oppimäärää suorittavia ja 2 kaksoistutkinnon suorittajaa.

Opiskelijamäärä on vähentynyt 3 opiskelijalla edeltävän syksyn 2024 opiskelijamäärään verrattuna. Tätä opiskelijamäärän vähenemistä voidaan pitää aiempaan verrattuna kohtuullisena, ottaen huomioon pienenevät ikäluokat ja se, että paikallisten nuorten kiinnostus lukio-opintoja kohtaan vaihtelee vuosittain.

Lukiomme 67:sta opiskelijasta yhteensä 21 opiskelijaa on saapunut opiskelijaksi muualta kuin Viitasaareltä, eli noin 31 % opiskelijoistamme on ulkopaikkakuntalaisia. Osa heistä on muuttanut Viitasaarelle. Syksyllä 2025 Viitasaaren lukioon tuli naapurikunnistamme Keiteleeltä ja Kannonkoskelta yhteensä 7 uutta opintonsa aloittavaa opiskelijaa. Tämä on merkittävä parannus syksyyn 2024 verrattuna, jolloin Viitasaaren lukiossa ei aloittanut keiteleläisiä tai kannonkoskisia 1. vuositasen opiskelijoita ollenkaan.

Syksyllä 2025 pelastus- ja turvallisuuslinja paransi suosiotaan: pelastus- ja turvallisuuslinjalla 1. vuositasoilla aloitti 8 uutta opiskelijaa, tämä on 60 % enemmän kuin mitä edeltävänä syksynä oli linjalla opintonsa aloittaneita. Linjalle otetaan maksimissaan 10 uutta opiskelijaa joka syksy. Pelastus- ja turvallisuuslinjalle saapuu opiskelijoilta pääasiassa muualta kuin Viitasaareltä. Syksyllä 2025 aloittaneista 8:sta pelastus- ja turvallisuuslinjalla aloittaneista opiskelijoista 6 opiskelijaa muutti Viitasaarelle linjaopintojen perässä.

Musiikinopettajan sijaisjärjestelyiden vuoksi lukuvuonna 2024-2025 musiikkilinnan linjaopintojen osalta elettiin hiljaiseloa, mutta syksyllä 2025 uusi musiikin lehtorin viranhaltija aloitti työssään ja linjaopinnot on saatu taas hyvin vauhtiin ja kehitystyötä tehdään. Linjalla aloitti 4 uutta opiskelijaa ja yhteensä musiikkilinjalaisia on tällä hetkellä 10. Musiikkiopiston kanssa yhteistyössä organisoidut musiikkilinjalaisten instrumenttiopinnot ovat toteutuneet hyvin. Lukion musiikkilinnan ja Viitasaaren alueen musiikkiopiston välillä on tehty laadukasta yhteistyötä.

Perustelut poikkeamille

Erityisesti musiikkilinnan toimintakulut jäivät vuonna 2025 suunniteltua alhaisemmiksi. Syyslukukaudella huomioitiin Viitasaaren kaupungin tiukentunut taloudellinen tilanne, joten palveluiden, aineiden,

tarvikkeiden ja tavaroiden ostossa tehtiin vain välttämättömät hankinnat.

Strateginen päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.				
Tavoite: Varmistetaan osaavan työvoiman saatavuus panostamalla hyvään yhteistyöhön oppilaitosten kanssa.				Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Parannetaan ja lisätään Viitasaaren lukion markkinointia. Hyödynnetään lukion kehittämistyöryhmää lukion kehittämiseen. Opetussuunnitelman päivittäminen koulukohtaisten opintojen osalta.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Pelastus- ja turvallisuuslinjalla opintonsa aloittaneiden määrä, syksy 2025 (Lähtöarvo syksyn 2024 linjalla aloittaneiden määrä)		5	10	8
Viitasaaren lukion opiskelijamäärän säilyminen ennallaan		70	70	64
Arvio	Pelastus- ja turvallisuuslinjalla aloittaneiden määrä kasvoi edelliseen syksyyn verrattuna. Opiskelijamäärä syksyjen 2024 ja 2025 välillä väheni 70:stä 67:ään. Vuoden 2025 lopussa opiskelijamäärä oli 64, joulukuussa valmistui 3 ylioppilasta.			

Strateginen päämäärä: Viihtyisää asumista keskustasta kyliin				
Tavoite: Huomioidaan nuorten tarve opiskelija-asumiselle. Huolehditaan, että asuminen on turvallista.				Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Huolehditaan, että opiskelijaasuminen olisi edullista ja turvallista.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Viitasaaren ulkopuolelta tulevien Viitasaarelle muuttaneiden lukiolaisten määrä.		14		12
Arvio	Virallisesti kuntaan muuttaneiden määrän kohtuullinen väheneminen. Toisaalta enemmän naapurikunnista päivittäin lukiolle opiskelemaan kulkevia.			

Strateginen päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen				
Tavoite: Edistetään nuorten turvallista kasvua.				Toteutunut
Toimenpiteet	Säilytetään erityisopetusresurssi. Tarjotaan opiskelijoille uimahalli ja kuntosalikäyntejä fyysisen kunnan ylläpitämiseen, tämä heijastuu myös muuhun hyvinvointiin. Pidetään henkilöstöstä huolta, se heijastuu myös opiskelijoiden hyvinvointiin.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Toteutuneiden uimahalli ja kuntosalikäyntien lukumäärä vuonna 2025				328
Erityisopettajan pitämien tuntien määrä vuosiviikkotunneissa		3	3	3
Arvio	Tavoite toteutunut			

Strateginen päämäärä: Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari				
Tavoite: Kehitetään henkilöstöjohtamista panostamalla rekrytointiosaamiseen, työkykytoimintaan ja esimiesjohtamiseen.				Toteutunut
Toimenpiteet	Koulutetaan lukion hallintohenkilöstöä ja tarjotaan työnhajausta ja koulutusta myös muulle lukion opettajakunnalle. Panostetaan työhyvinvointiin.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Koulutuksiin osallistumisen määrä		8		8
Työnhajauksiin osallistuneiden määrä.		2		2
Arvio	Toteutunut hyvin. Yhteisiin koulutuksiin osallistuttiin. Yksilötyönhajausta tarjottiin henkilöstölle ja halukkaat sitä saivat.			

Tunnusluvut	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Musiikkilinjan vetovoima (% opintonsa aloittaneista opiskelijoista)		18		17
Pelastus- ja turvallisuuslinjan vetovoima (% opintonsa aloittaneista opiskelijoista)		23		33

Syksyllä 2025 lukion ensimmäisellä vuositasolla opiskeli 24 opiskelijaa, heistä 8 opiskelee pelastus- ja turvallisuuslinjalla ja 4 musiikkilinjalla.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 1–12/2025

Toiminnassa on noudatettu säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä. Omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa ja hoidossa on noudatettu hallintosääntöä.

Viitasaaren alueen musiikkiopisto

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Miia Kuusela, opistotoiminnasta vastaava rehtori

Toiminnan luonne: Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukainen opetus. Toiminta-alue Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula ja Keitele.

Toiminnan kuvaus: Musiikkiopisto järjestää laadukasta opetusta musiikin varhaiskasvatuksesta aina jatko-opintoihin tähtääville.

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	209 785	112 000	0	112 000	167 484	149,5 %	55 484
TOIMINTAKULUT	-594 883	-633 691	-1 796	-635 488	-579 499	91,2 %	55 989
TOIMINTAKATE	-385 098	-521 691	-1 796	-523 488	-412 014	78,7 %	111 473
YLI/ALIJÄÄMÄ	-385 098	-521 691	-1 796	-523 488	-412 014	78,7 %	111 473

Toimintakatsaus 1–12/2025

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista musiikin opetusta Viitasaarella, Pihtiputaalla, Kinnulassa ja Keiteleellä. Vuonna 2025 oppilasmäärän keskiarvo oli musiikkiopiston puolella 123 oppilasta (joista viitasaarelaisia 63) ja varhaisiän musiikkikasvatuksessa 41 oppilasta (joista viitasaarelaisia 21). Opetustunteja annettiin 5477, joista varhaisiän musiikkikasvatuksen tunteja 297. Vuoden aikana musiikkiopisto järjesti 18 konserttia/tapahtumaa (mm. oppilaskonsertit, Elämäni biisi, Opistot soi Päkellä-konsertit). Maksuttomat tutustumistunnit järjestettiin keväällä 2025.

Sävellyspedagogiikan jatkohanke saatiin päätökseen. Syksystä 2025 alkaen sävellys on ollut mahdollista valita pää- tai sivuaineeksi. Vuonna 2024 saadulla musiikkitekniikan hankerahoituksella on edelleen vuonna 2025 päivitetty vuodelta 2014 olevaa musiikkitekniikkaalustoa, sekä hankittu muuta uutta ajanmukaista teknologiaa. Opettajille on järjestetty musiikkitekniikkaan ja ohjelmistoihin liittyvää koulutusta.

Musiikkilinjayhteistyötä jatkettiin Viitasaaren ja Pihtiputaan lukion kanssa.

Perustelut poikkeamille

Tavoitteet			
Strateginen päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.			
Tavoite: Panostetaan viitasaarelaiseen vahvaan kulttuuriin ja markkinoitiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Yhteistyö Musiikin Aika -festivaalin, Aikamme musiikin ja muiden nykymusiikkitoimijoiden kanssa. Yhteistyö lukion musiikkilinjan kanssa.			Toteutunut
Toimenpiteet	Sävellyspedagoginen hanke yhteistyössä Musiikin Ajan, Suomen Säveltäjien ja UML:n kanssa. Musiikkilinjatoiminnan vahvistaminen ja kehittäminen.		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Oppilaiden osallistuminen ja osallistaminen Musiikin Aikaan ja Aikamme musiikki -hankkeeseen.	0		5
Musiikkilinjalaiisten opetustunti -määrä ja osallistuminen toimintaan	0		338
Arvio	Musiikkilinjalaisia oli vuonna 2025 7 opiskelijaa ja heille annettiin musiikkiopistossa keskimäärin 338 opetustuntia. Musiikkiopiston oppilaita osallistui Musiikin aika-tapahtumaan sekä konserttikävijänä, että festivaalityöntekijänä.		
Tavoite: Vahvistetaan kuntakeskuksen ja kylien viihtyisyyttä. Musiikkiopisto on mukana kehittämässä monipuolisia tapahtumia.			Toteutunut

Toimenpiteet	Erilaisten tapahtumien järjestäminen yhteistyössä eri tahojen kanssa. Esim. erilaiset teemakonsertit, Musiikin Aika, Jkl Jazz Collective.		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Tapahtumien määrä ja niiden osallistujat	22		25
Arvio	Musiikkiopistolla on ollut/on ollut mukana 25 konsertissa/tapahtumassa ja niissä on ollut yhteensä 997 kuulijaa. Nämä tapahtumat sisältävät musiikkiopiston omat oppilaskonsertit kaikkien toimipisteiden kunnissa, teemakonsertit, kuukausittaiset konsertit Viitasaaren Päiväkeskuksella sekä erilaiset esiintymiset ja yhteistyötapahtumat kuten Lyhdyn puurojuhla, eläkeläisten joulujuhla, konsertit markettien aulatiloiissa, joulutori jne. Musiikkiopisto on aktiivisesti mukana sekä järjestämässä tapahtumia, että mukana eri tapahtumissa.		
Strateginen päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen			
Tavoite: Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta kulttuuritoimintaan.			Toteutunut
Toimenpiteet	Tarjotaan kaikenikäisille kuntalaisille mahdollisuutta laadukkaaseen musiikin harrastamiseen.		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Opiskelijoiden määrä	79		85
Opetustuntien määrä	4 868		5 477
Arvio	Sekä opetustuntimäärässä, että oppilaiden määrässä kasvua vuoteen 2024 verrattuna. Opiskelijoiden määrän tilastossa tässä taulukossa vain viitasaarelaiset oppilaat.		
Tavoite: Edistetään nuorten turvallista kasvua. Nuorten osallistuminen harrastustoimintaan.			Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Kodin ja musiikkiopiston välinen yhteistyö. Opettajan ja oppilaan välinen turvallinen ja salliva oppimisympäristö, jossa kukin yksilö otetaan huomioon omana itsenään. Ryhmäopetus ja erilaisten ihmisten kanssa toimeen tuleminen ja työskentely.		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Oppilaiden palaute	0		
Arvio	Palautetta on kysytty marraskuussa 2025 järjestetyn toiminnallisen viikon jälkeen kyseisestä viikosta. Muuta yleistä palautetta musiikkiopiston opiskelusta ei ole kerätty vuoden 2025 aikana.		

Tunnusluvut	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Oppilasmäärät yhteensä (keskiarvo)		146		163,5
Viitasaari		69		83,5
Pihtipudas		34,5		34
Kinnula		32		38
Keitele		10,5		7

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 1–12/2025

Vapaa-aikapalvelut

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Jorma Rihto, vapaa-aikapalveluiden johtaja

Toiminnan luonne: Viitasaaren kaupungin vapaa-aikapalvelujen piiriin kuuluvat lakisääteiset kulttuuri- (166/2019), liikunta- (390/2015) ja nuorisopalvelut (1285/2016)

Toiminnan kuvaus: Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut luovat puitteita ja edellytyksiä vapaalle kansalaistoiminnalle ja järjestävät palveluita kuntalaisille. Palveluiden tuottamisessa noudatetaan voimassa olevan kuntastrategian päämääriä ja keinoja. Palvelut voidaan tuottaa vapaa-aikapalvelujen toimesta tai yhteistyössä kunnan muiden palvelualueiden sekä muiden toimijoiden kanssa. Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalveluiden talousarviokokonaisuuteen kuuluvat kulttuuri- liikunta- ja nuorisopalvelut, liikuntaneuvonta, nuorten työpaja, etsivä nuorisotyö, uimahalli, Savivuoren hiihtokeskus sekä Koliman leirikeskus.

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	354 197	275 500	0	275 500	289 398	105,0 %	13 898
TOIMINTAKULUT	-1 710 184	-1 793 001	-43 938	-1 836 940	-1 814 490	98,8 %	22 450
TOIMINTAKATE	-1 355 988	-1 517 501	-43 938	-1 561 440	-1 525 092	97,7 %	36 348
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-65 499	-61 108	0	-61 108	-61 108	100,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 421 752	-1 578 609	-43 938	-1 622 548	-1 586 232	97,8 %	36 315

Toimintakatsaus 1–12/2025

Viitasaaren kaupungin nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut pystyttiin toimintavuoden aikana järjestämään kohtuullisesti ja suunnitellusti.

Kaupungin nuorisopalvelujen osalta etsivä nuorisotyö ja nuorten työpaja palvelivat toiminnallisesti normaalin työkäytännön mukaisesti, joskin työpajan rekrytointi osoittautui edellisvuoden tapaan melko haasteelliseksi. Nuorisotilat pidettiin avoimena käyttäjätilanne huomioiden. Nuorisotalo Kartanon käyttö lisääntyi ja kohteessa toteutettiin monipuolista kulttuuritoimintaa Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintoviraston tuella vuonna 2024 käynnistyneen hankkeen myötä. Nuorille suunnattu tapahtumatoiminta oli aktiivista sisältäen mm. Lani-pelitapahtuman, koulujen päättäjaisillan, Pride-päivän sekä nuorten oman itsenäisyyspäivän vastaanoton ja juhlan. Erityisen huomion ja merkittävän yleisömäärän keräsi elokuussa järjestetty Taiteiden yö-tapahtuma.

Koliman leirikeskuksen varauskysyntä säilyi hyvällä tasolla ja erityisesti perhejuhlien ja sukutapaamisten osalta tarvetta oli enemmän kuin varausaikataulu mahdollisti. Leirikeskuksen kiinteistöstä laadittiin kaupungin tilapalvelun toimesta saneerauksen hankesunnitelma. Alustavissa toiveissa ja suunnitelmissa ollut saneeraus ei kuitenkaan heikentyneestä taloustilanteesta johtuen toteutunut kertomusvuoden aikana.

Viitasaaren nuorisovaltuusto toimi aktiivisesti vuonna 2025 järjestäen runsaasti kokouksia sekä erilaisia tapahtumia yhteistyössä nuorisopalvelujen kanssa. Nuorisovaltuuston edustajien osallistuminen kaupungin päätöksentekoon oli aktiivista.

Kulttuuripalvelujen osalta tapahtumia pystyttiin järjestämään normaalisti ja kulttuuritoimi oli käytännössä mukana kaikissa paikkakunnan tapahtumissa Viitasaari Festivals-markkinointiyhteistyön myötä. Kaupungin kulttuuripalvelujen mukanaolo liittyy taloudelliseen avustamiseen, markkinointiin, kaluston ja laitteiden lainaukseen sekä muuhun asiantuntija-apuun. Paikkakunnalla järjestettyjen kulttuuritapahtumien määrä kasvoi kertomusvuonna ja erityisesti kyläyhteisöt olivat aktiivisia järjestäjiä. Kaupungin taloudellinen tuki kohdeavustusten muodossa jakautui erilaisille ja eri puolilla Viitasaarta järjestetyille tapahtumille. Kaupunki tuki tapahtumia myös yhteismarkkinoinnin keinoin.

Omista tapahtumista mittavin oli lokakuussa 2025 järjestetty Valon Viitasaari-tapahtuma, joka varovaisen arvion mukaan keräsi n. 4000-5000 kävijää. Valon Viitasaari-päätapahtuma toteutettiin Suovanlahden kylällä,

jossa yhteistyökumppanina toimivat Suovanlahden Maamiesseura ja Suovanlahit-Haaralan kyläyhdistys. Vuoden mittaan toteutettu yhteistyöhanke Jazz JKL Collectiven kanssa osoitti toimivuutensa. Lyhdyn jazzillat keräsivät merkittävästi yleisöä, osa oli jopa loppuunmyytyjä. Kumppanuuden jatkosta sovittiin toimijoiden kesken.

Viitasaaren Elokuvaviikko järjestettiin huhtikuussa yhteistyössä Keski-Suomen Elokuakeskuksen kanssa. Viitasaaren kaupungin perustama elokuvapalkinto Humanismin käsi myönnettiin käsikirjoituksesta ja ohjauksesta Samppa Batalille.

Vuoden 2025 H.G.Porthan-kunniapalkinto myönnettiin kaupungin itsenäisyysjuhlassa tekstiiliartesaani Marjaana Niskaselle pitkäaikaisesta luovasta työstä ja vuoden tekstiilyrittäjä-tunnustuksen mukanaan tuomasta myönteisestä julkisuudesta.

Suomen Kulttuurirahaston Keski-Suomen kärkihankkeena Viitasaaren kaupungin toimesta loppuvuonna 2024 käynnistyi Aikamme musiikkikeskus-hanke, jonka tavoitteena on perustaa nykymusiikkiin liittyvä pysyvä toimija paikkakunnalle. Hanke kärsi keväällä 2025 rekrytointivaikeuksista ja hankkeessa olikin käytännössä kuuden kuukauden tauko. Hankevetäjän rekrytointiin jouduttiin käyttämään kaksi hakukierrosta ja hankevetäjäksi valittu Sanna Uotila pääsi aloittamaan työnsä marraskuun 2025 alussa.

Viitasaaren kaupungin liikunnan käyttäjäpalveluista vastaavana viranomaisena liikuntapalvelujen rooli toteutui suunnitellusti. Liikuntapaikkojen varausprosentti pysyi korkeana ja erityisesti Viitasaari Areenan käytön monipuolisuus johti tilanteisiin joissa kaikkiin käyttäjien vuoro-toiveisiin ei pystytty vastaamaan. Ulkoliikuntapaikat ja varsinkin Sahiksen laskettelukeskus olivat hyvälumisen kevättalven takia erityisen suosittuja.

Uimahalli Simmarin toimintavuosi onnistui jopa odotettua paremmin kävijämäärien noustua korkeaksi. Asumisen ja elinympäristön palvelualueen laatimat hankesuunnitelmat uimahallin laajemmasta peruskorjauksesta valmistuivat vuoden lopulla ja hankkeelle haettiin avustusta Opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntapaikkarakentamiseen osoitetuista määrärahoista.

Liikuntaneuvontaa järjestettiin yhden liikuntaneuvojan toimesta. Asiakkuuksia oli edellisvuosien tapaan runsaasti eikä kaikkien liikuntaneuvontaa haluavien toiveita pystytty edes toteuttamaan.

Keväällä 2025 käynnistettiin yhteistyö Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa digitaalisen kuntosalin eli nk. älysalin perustamiseksi Viitasaarelle. Älysalin toimintamalli jossa yhteistyö on jaettu hyvinvointialueen ja kaupungin kesken on ensimmäinen lajiaan Suomessa. Älysalin avajaisia vietettiin toukokuussa 2025 ja kysyntä ja kiinnostus salia kohtaan on ollut korkealla tasolla.

Perustelut poikkeamille

Nuorten työpajan työllistämisen osalta ei päästy asetettuun tavoitteeseen. Vaikeuksia oli rekrytoinnissa ja nuorten tavoittamisessa. Palvelumuotoilun tarpeeseen viittaavat ongelmat työllisyysviranomaisten kanssa haittasivat nuorten työllistämistä. Toisaalta hyvinvointialueiden käynnistämisen yhteydessä tulleet muutokset kuntouttavaan työtoimintaan vähensivät mahdollisten työllistettävien määrää.

Tavoitteet			
Strateginen päämäärä: Panostetaan viitasaarelaisten vahvaan kulttuuriin ja markkinointiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.			
Tavoite: Kehitetään vetovoimaisia kulttuuritapahtumia, tuetaan tapahtumajärjestäjiä, markkinoinnin kehittäminen	Toteutunut		
Toimenpiteet	Kulttuuritapahtumien yhteistapaamiset, kulttuuripalvelujen kohdeavustukset, verkostoituminen, Aikamme musiikkikeskus Viitasaarelle -hanke		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Tapahtumien kävijämäärät	0		

Aikamme musiikkikeskus -hankkeen tulokset.		0		
Tapahtumien määrä		0		
Myönnetyt avustukset		0		48
Arvio	Viitasaaren kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti kaupungin kulttuuripalvelut edisti merkittävästi paikkakunnan tunnettuutta sekä vetovoimaa. Kaupunki toimi tapahtumajärjestäjien taustavoimana ja järjesti tapahtumia. Tapahtumien tukemiseen kohdennetut määrärahat jaettiin keväällä 2025 ja niiden merkitys paikkakunnan tapahtumatuotannossa on osoittautunut olennaisen tärkeäksi. Kaupungin tiedotus ja markkinointi oli keskeinen yhteistyökumppani tarjoten osaamista ja asiantuntijuutta tapahtumien näkyvyyden kasvattamiseksi.			
Strateginen päämäärä: Kehitetään liikuntapaikkoja ja tehdään niitä tutuiksi kaikki ikä- ja harrastajaryhmät huomioiden.				
Tavoite: Liikuntaneuvonnan jatkaminen, älykuntosalitoiminnan käynnistäminen, liikunnan pohjan laajentaminen.				Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Laajennetaan liikuntaneuvontaa, älykuntosalin käyttöönotto keväällä, tuetaan urheilu- ja liikuntayhteisöjä avustuksin.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Liikuntaneuvonnan asiakkuudet		0		19
Älykuntosalin asiakkuudet		0		185
Myönnetyt avustukset		0		19
Liikuntapaikkojen kävijämäärät		0		
Arvio	Viitasaaren kaupungin liikuntapalvelut onnistui kertomusvuoden aikana kohtalaisesti tehtävässään liikunnan edellytysten luomisessa ja edistämässä. Liikunnan kansalaistoimintaa pystyttiin tukemaan taloudellisesti jopa hyvinkin merkittävästi erilaisten avustusten muodossa. Myönnettyillä avustuksilla voitiin merkittävästi vaikuttaa liikunnan pohjan laajentamiseen ja eri ikäryhmille suunnatun liikunnan toteutumiseen. Liikuntatilojen käyttöprosentti oli korkea Hurrikaanihalua lukuun ottamatta. Vuoden 2025 keväällä Viitasaarelle avattiin älykuntosali, jossa tavoitteena on edistää kuntosaliharjoittelua digitaalisesti ohjattuja laitteita käyttämällä. Älykuntosali toteutettiin yhteistyössä Keski-Suomen Hyvinvointialueen kanssa. Älykuntosalin toimintaa kaupungin taholta koordinoi ja ohjasi liikuntaneuvoja ja toiminta sai merkittävän määrän osallistujia heti käynnistymisestä alkaen.			
Strateginen päämäärä: Edistetään nuorten turvallista kasvua				
Tavoite: Työpajatoiminnan kehittäminen ja vastaaminen TE 25- uudistuksen haasteisiin, avoimen ja kulttuurisen nuorisotyön edistäminen, etsivän nuorisotyön kehittäminen.				Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Työllistetään nuoria työpajalle sekä työkokeiluun että palkkatyöhön, luodaan toimintamalli TE 25-uudistuksen mukaisilla viitteillä, kehitetään kulttuurista nuorisotyötä ja kulttuuritalo Kartanon toimintamallia.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Nuorten työpajan työllistettyjen nuorten määrä		0		11
Nuorten työpajan harjoittelijoiden määrä		0		2
Nuorille suunnattujen tapahtumien määrä		0		13
Myönnettyjen avustusten määrä		0		5
Etsivän nuorisotyön asiakkaiden määrä		0		46

Arvio	<p>Viitasaaren kaupungin nuorten työpajan toiminta toteutti kertomusvuonna tehtävänsä nuorten urasuunnittelun, sosiaalisen vahvistamisen ja elämänhallinnan edistäjänä. Työpajalle rekrytointi oli edellisvuosien tapaan haasteellista, joskin TE 25 uudistuksen myötä tilanne parani merkittävästi loppuvuoden aikana. Nuorten työpajan toimintamallia arvioitiin suhteessa kaupungin työllisyysyksikön nk. Tuunaripajan toimintaan, lähtökohtana oli mahdollinen kierrätyskeskuksen perustaminen.</p> <p>Avoimen nuorisotyön perusta on tilatyössä, johon Viitasaarella on hyvät lähtökohdat varsinaisen nuorisotalon ja nuorten kulttuuritalo Kartanon osalta. Kertomusvuoden aikana jatkettiin vuonna 2024 käynnistynyttä hanketta, jossa nuorten kulttuuriharrastusta edistettiin ja monipuolistettiin.</p> <p>Etsivä nuorisotyö vahvisti asemaansa osana nuorten palveluketjua. Työttömyystilanteen paheneminen ja nuorten sosiaalisten ongelmien lisääntyminen osoittivat etsivän työn tarpeellisuuden.</p>
--------------	--

Tunnusluvut	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Uimahallin kävijämäärät	39 143	41 077		42 006
Seniorikorttien määrä	360	399		436
Voimailusalikorttien määrä		253		280

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 1–12/2025

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Pauliina Koivisto, hyvinvointikoordinaattori

Toiminnan luonne: Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Hyvinvointityöllä tuetaan kaiken ikäisten asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia ennaltaehkäisevästi, edistetään nuorten turvallista kasvua ja perheiden hyvinvointia sekä kehitetään liikuntapaikkoja ja niiden tunnettuutta.

Toiminnan kuvaus: Kuntalain mukaan kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtiminen on kunnan perustehtävä. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä velvoittaa kunnan edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	96 131	65 000	0	65 000	66 271	102,0 %	1 271
TOIMINTAKULUT	-118 392	-145 372	-337	-145 709	-145 667	100,0 %	42
TOIMINTAKATE	-22 261	-80 372	-337	-80 709	-79 396	98,4 %	1 313
YLI/ALIJÄÄMÄ	-22 261	-80 372	-337	-80 709	-79 396	98,4 %	1 313

Toimintakatsaus 1–12/2025

Vuoden 2025 toiminta painottui hyvinvointikertomustyöhön. Laaja hyvinvointikertomus kirjoitettiin valtuustokaudesta 2021-2025 ja uutta hyvinvointisuunnitelmaa rakennettiin uudelle valtuustokaudelle. Hyvinvointisuunnitelman käytettävyyden helpottamiseksi työkaluna käytettiin Kuntamaiseman alustaa.

Hyvinvoinnin edistämisen työ kaupungin sisällä sekä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa laajentui ja kehittyi vuoden 2025 aikana. Viitasaaren oma ehkäisevän päihdetyön työryhmä aloitti toimintansa ja maahanmuuttaja-asiakkaiden kohtaamisia ja kotoutumisen edistämisen tukikeinoja lisättiin.

Perustelut poikkeamille

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintatuotot koostuvat tilapäisen suojelun sekä turvapaikanhakijoiden ns. laskennallisista korvauksista. Tilapäisen suojelun asiakkaita ovat ukrainalaiset, jotka ovat saaneet kotikuntamerkin Viitasaarelta. Vuoden 2025 aikana tapahtui ukrainalaisten vähäistä muutto Viitasaarelta isompiin kaupunkeihin, mutta samalla Viitasaarelle muutti myös uusia ukrainalaisia. Vuoden 2025 lopussa Viitasaarella oli 21 ukrainalaista. Työperäisen maahanmuuton ja perheenyhdistämisen vuoksi Viitasaarelle muuttaneet kuuluvat myös kuntien kotoutumispalveluiden piiriin, mutta heistä ei makseta laskennallista korvausta.

Toimintakulut koostuvat kotoutumisen, hyte-työn ja ikäihmisten hyvinvoinnin kustannuksista.

Vuonna 2025 astui voimaan uusi laki kotoutumisen edistämisestä. Lain mukaan kunnan on huolehdittava maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta. Vuonna 2025 ohjausta ja neuvontaa annettiin entistä enemmän myös muille kansalaisuuksille kuin vain ukrainalaisille. Viitasaaren kotoutumispalvelut ja työllisyyspalvelut järjestivät kevään aikana 6 tapahtuma, joissa esiteltiin Viitasaaren palveluita (mm. liikuntaneuvonta, kirjasto, Digikeskus, perhekeskus, työllisyyspalvelut) ja tehtiin toimijoita tutuiksi. Lisäksi vuoden 2025 aikana kotoutumispalvelut järjestivät yhdessä Viitasaaren seurakunnan kanssa kielikahvilatapahtumia yhteensä 11 kertaa. Kielikahvitoiminnassa kohdattiin maahanmuuttajia ja tiedotettiin ajankohtaisista asioista. Maahanmuuttajille järjestettiin myös retki Ilmolahdelle. Retken matkakustannuksiin saatiin avustus KEHA-keskukselta. Lakiuudistuksen myötä tulkkauskuuluista ei voinut enää hakea KEHA-keskukselta korvausta. Kotoutumispalveluissa käytettiin Monetran puhelintulkkauspalveluita matalalla kynnysellä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työn toimintakuluihin sisältyi uuden hyvinvointikertomuspohjan työkalu, joka ostettiin Kuntamaisemalta. Työkalu mahdollistaa hyvinvoinnin edistämisen työn ajankohtaisen

seurannan ja arvioinnin. Selkeä suunnitelma auttaa hyvinvointityön koordinoinnissa.

Viitasaaren ehkäisevän päihdetyön työryhmä aloitti toimintansa keväällä 2025. Työryhmä työsti ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaa sekä ehkäisevän päihdetyön tapahtumaa vanhustenviikolle sekä ehkäisevän päihdetyön viikolle. Muita hyvinvoinnin edistämisen tapahtumia oli vuonna 2025 mm. seniorimessut, vanhustenviikon tapahtumat ja Vauvan ja muksun kaa – tapahtuma. Hyvinvoinnin edistämisen toimintakuluihin sisältyi myös kumppanuuspöydän aktiivinen toiminta. Kumppanuuspöytä kuului vuonna 2025 järjestöjen, seurakunnan ja hyvinvointialueen edustajia, ja kumppanuuspöytä järjesti yhteistyössä 3 tapahtumaa.

Ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen on Viitasaarella hyvinvointityössä huomioitu mm. mahdollistamalla ikäihmisille avointa päivätoimintaa. Vuonna 2025 avoimen päivätoiminnan ohjaajan palkkakustannukset siirrettiin kokonaisuudessaan hyvinvointipalveluiden kustannuksiin. Hyvinvointialueen kanssa tehtiin keväällä 2025 sopimus lounaan järjestämisestä päiväkeskuksella; kaupungin ruokapalvelut tuottivat lounaan päiväkeskukselle sekä avoimen päivätoiminnan asiakkaille että hyvinvointialueen kuntouttavan päivätoiminnan asiakkaille. Lounaiden kustannukset ja tuotot ohjautuivat suoraan ruokapalveluille. Sopimukseen kirjattiin, että hyvinvointialueen vastuulle jäi keittiöhenkilökunnan tehtävät siltä ajalta, kun päiväkeskuksella on hyvinvointialueen kuntouttavaa päivätoimintaa. Kaupunki joutui kuitenkin palkkaamaan henkilökuntaa päiväkeskuksen keittiöön yhteensä yhden kuukauden ajaksi, kun päiväkeskuksella ei ollut hyvinvointialueen kuntouttavaa päivätoimintaa. Nämä palkkakustannukset nostivat hyvinvoinnin edistämisen palkkakustannuksia.

Avoin päivätoiminta järjesti vuoden aikana vanhuksille retkiä (mm. Niinilahden kylälle, Huopanaan ja Savivuorelle), kulttuuritapahtumia ja monipuolista viriketoimintaa vierailijoihin asiakkaiden toiveet huomioon ottaen. Ikäihmisten avoimen päivätoiminnan asiakaskäynnit kasvoivat vuoden 2025 aikana. Asiakaskäyntejä oli vuonna 2025 yli 1800 kappaletta enemmän kuin vuonna 2024. Avoin päivätoiminta on maksutonta, mutta syksyllä 2025 siirryttiin maksulliseen päiväkahviin (2€) suuren asiakasmäärän vuoksi hillitsemään toimintakuluja.

Strateginen päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen				
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja vastataan järjestöjen toimitilarpeisiin.				Toteutunut
Toimenpiteet	Avoimen päivätoiminnan toimintasuunnitelman toteuttaminen.			
	Hyvinvointitapahtumat yhteistyössä hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Toimintasuunnitelma toteutettu (Kyllä = 1, Ei = 0)		0		1
Osallistujien lukumäärä		0		4 966
Toteutettujen hyvinvointitapahtumien määrä (kpl)		0		13
Tapahtumiin osallistujien lukumäärä		0		735
Arvio	Avointa päivätoimintaa toteutettiin toimintasuunnitelman mukaisesti ja asiakaskäynnit nousivat edellisvuodesta yli 1800 käynnillä. Hyvinvointitapahtumia järjestettiin laajasti yhteistyössä hyvinvointialueen, järjestöjen ja seurakunnan kanssa.			
Tavoite: Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja varmistetaan lähipalveluiden säilyminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.				Toteutunut
Toimenpiteet	Kokonaisuuden hallinta			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Hyte-kerroin		0		67

Arvio	Hyte-kerroin nousi vuoden 2025 aikana hieman. Rahallisesti hyte-kerroin tarkoitti Viitasaarelle 20,50 €:a per asukas. Hyte-kerroin muodostuu kunnassa tehtävistä toimista hyvinvoinnin edistämiseksi sekä kuntalaisten hyvinvoinnin indikaattoritiedoista.
-------	--

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 1–12/2025